

Velgørenhed i dette Forhold ikke skulde slaa til, har jeg ikke noget mod, at man giver Kommunen Ret til at støtte Sagen.

Naar den højtærede Minister sagde, at han ikke ønskede, at dette Forslag skulde forandre den gældende Ret, og han altsaa ikke ønskede, at Landkommunerne fik Ret til at støtte Sagen, medmindre de fik Amsraadets Tilladelse dertil, er jeg af den modsatte Mening paa dette Punkt; for er det saa, at der er nogen Uklarhed i dette Forhold, at der virkelig kan være Tvivl om, hvorvidt Kommunerne have en saadan Ret, forekommer det mig, at det var rart at faa dette Spørgsmaal klaret. Jeg kan egentlig ikke se, at der kan være noget til Hinder for at give Sogneraadene paa Landet Ret til at yde saadanne Bidrag, hvis der virkelig er Trang til en saadan Hjælp, og der findes en privat Forening, der virkelig vil yde noget og sætte sig i Bevægelse for at afhjælpe Trangen. Jeg kan ikke skønne, at der kan være noget i Vejen for paa dette Punkt at fratagde Amsraadets Samtykke. Jeg betragter Forpligtelsen i dette Forhold nærmest som en Formalitet; thi jeg kan ikke tænke mig, at noget Amsraad vilde modsætte sig det, hvis et Sogneraad kom og sagde: Vi have i Kommunen en Forening, der udøver en god Virksomhed, der i høj Grad maa paa-skønnes, ved at give fattige Børn Mad om Vinteren; maa vi ikke af Kommunens Kasse give et Tilskud dertil? Jeg tror derfor ikke, at det er nødvendigt at fastholde Bestemmelsen om Amsraadets Samtykke. Vil man indvende, at de private selv med Tilskud fra det offentlige Side ikke kunne magte Sagen, vil jeg dertil sige, at saa er man for en stor Del selv Skyld deri, fordi man ved alle sine offentlige Foranstaltninger efterhaanden stræber at gøre den private Velgørenhed overflødig.

Nu stiller dette Forslag jo Kommunerne frit Valg, om de ville oprette en Skolebespisning selv, eller om de ville yde Bidrag til en privat Forening, der virker i samme Øjemed. Men jeg tror ikke, at Sogneraadene i Almindelighed ville være meget begejstrede for at faa en Bemyndigelse, saaledes som den er foreslaaet i dette Forslag, der altsaa overlod til dem, naar de selv ønskede, at anvende af Kommunens Midler til at bespise Skolebørn i det Omfang, de selv maatte bestemme. Jeg tror ikke, de ville blive meget glade ved en saadan Bemyndigelse. Jeg kan ikke se rettere, end at dersom denne Bemyndigelse blev given, dersom man altsaa vidste, at, om der skal oprettes

Skolebespisning eller ikke for Kommunens Regning, beror blot paa Sogneraadets Flertal, saa vilde Sogneraadets Flertal fra visse Sider i Befolkningen komme under et højt ubehageligt Tryk. Jeg skal derfor meget anbefale at gaa den Vej at søge at støtte de private Bestræbelser, overalt hvor saadanne ere til Stede, og at give Sogneraadene Bemyndigelse til at yde en passende Støtte, overalt hvor disse Bestræbelser gøre sig gældende. Jeg vil da haabe, at saadanne private Bestræbelser ville komme til Stede alle Vegne, hvor der virkelig er Trang til at gøre noget i den Retning, og at de ville komme noget rigeligere maaske end hidtil, naar de vide, at de ogsaa kunne gøre Regning paa nogen Støtte fra det offentlige Side. Derved tror jeg, at Sagen vil komme i en saa god Gænge, at den vil kunne afhjælpe de virkelige Mangler, hvor saadanne ere til Stede, og hvor dette ikke er Tilfældet, behøver der jo ikke at gøres noget. Jeg antager i det hele, at det gennemgaaende kun vil være undtagelsesvis i Landkommunerne, at der vil være Trang til at gøre noget.

Det glædede mig at høre, at den sidste ærede Taler ikke vilde foreslaa at standse denne Sag. Jeg vilde heller ikke have kunnet være med til at standse den. Nu vil den altsaa gaa videre og blive behandlet i et Udvalg, og det er mit Ønske, at der ud af disse Forhandlinger maa komme et Resultat som det, jeg her har antydet.

Madsen-Mygdal: Jeg maa tilstaa, at jeg ikke havde ventet nogen videre Forhandling om dette lille Lovforslag. Det forekommer mig nemlig saa uskyldigt, at jeg ikke paa Forhaand kunde tænke mig Muligheden af, at man skulde være forberedt paa videre Deltagelse i en Diskussion derom. Imidlertid har det jo givet Anledning til ret betydelig Omtale i dette Ting, først fra den højtærede Indenrigsministers Side og senere fra et Par ærede Talere. Den højtærede Minister gav en historisk Redegørelse for Forslagets Tilblivelse og Skæbne i det andet Ting, og Hovedindholdet af hans Foredrag var jo dette, at han i Princippet kunde være enig i Forslaget. Det glædede mig at høre, at han anerkender Forslagets Hovedprincip. Han havde ganske vist adskillige Indvendinger at gøre mod Forslaget, og dem skal jeg ganske kort sige lidt om.

Den højtærede Indenrigsminister var imod at udvide Sognekommunernes Ret til at handle paa egen Haand, det forekom